

AKADEMIA OBRONY NARODOWEJ

INSTYTUT DYDAKTYKI WOJSKOWEJ

~~Do użytku służbowego~~

Egz. nr ... 2

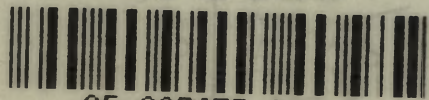
Płk dr Józef ŁAZAREK

SPRAWOZDANIE

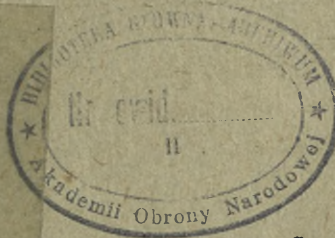
Z BADANIA OPINII ABSOLWENTÓW AON WWL W ZAKRESIE
METODYKI KSZTAŁCENIA W ĆWICZENIACH TAKTYCZNYCH

Materiał studyjny

Biblioteka Główna
Akademii Obrony Narodowej
S/2435

05-002435-002-0

62194

WARSZAWA

1994

AKADEMIA OBRONY NARODOWEJ

INSTYTUT DYDAKTYKI WOJSKOWEJ

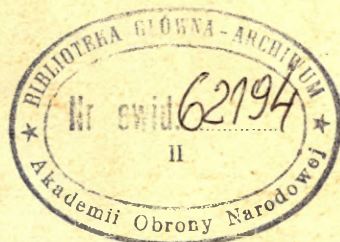
~~Do użytku służbowego~~

Egz. nr. 2

Pik dr Józef ŁAZAREK

SPRAWOZDANIE
Z BADANIA OPINII ABSOLWENTÓW
AON WWL W ZAKRESIE METODYKI
KSZTAŁCENIA W CWICZENIACH
TAKTYCZNYCH

Material studyjny

WARSZAWA

1994 R.

I. TEMAT BADAN: Metodyka kształcenia studentów ADN w ćwiczeniach taktycznych.

II. CEL BADAN: Uzyskać dane określające rolę i strukturę ćwiczeń taktycznych w ADN oraz propozycje ich doskonalenia dla zapewnienia wysokiej efektywności kształcenia studentów ADN.

III. TEREN BADAN: ADN.

IV. TERMIN BADAN: styczeń - luty 1994 r.

V. PROWADZĄCY BADANIA: płk dr Józef ŁAZAREK.

VI UCZESTNICY BADAN: Absolwenci ADN - promocja 1994 r.

VII. ZASADNICZE PROBLEMY BADAWCZE:

1. Jaka jest rola ćwiczeń taktycznych w procesie kształcenia studentów ADN WWL?
2. Jaki jest stan metodyki kształcenia w ćwiczeniach grupowych?
3. Jaki jest stan metodyki kształcenia w ćwiczeniach dowódczo-sztabowych?
4. W jakim kierunku powinno zmierzać przygotowanie absolwentów ADN do dowodzenia oddziałem?

VIII. WARUNKI ORGANIZACJI BADAN.

Dla uzyskania opinii studentów wykorzystano ankietę. Wszyscy respondenci odpowiadali na pytania indywidualnie, anonimowo, dysponując czasem kilkunastu dni. Uzyskane wyniki badań opinii, kończących studia oficerów, traktowane są jako ważne źródło informacji o procesie tworzenia nowego systemu dydaktyczno-wychowawczego w naszej uczelni.

IX. WYNIKI BADAŃ:

1. Czy, Pana zdaniem, rola ćwiczeń taktycznych w procesie kształcenia w AON, powinna mieć tendencje:

a/ wzrastające	-45%
b/ malejące	-22%
c/ na dotychczasowym poziomie	-33%
d/ nie mam zdania	- 0%

2. Ile ćwiczeń grupowych należy prowadzić w ciągu jednego roku studiów AON?

a/ tak jak dotychczas	-11%
b/ dwa, w tym jedno wprowadzające, a drugie kompleksowe, obejmujące całość problematyki, z którą na polu walki może spotkać się pz /DZ/	- 89%
c/ żadnych ćwiczeń grupowych, wystarczą wykłady, seminaria i studiowanie literatury	- 0%
d/ inne rozwiązania /jakie?/ - ćwiczenie wprowadzające.	- 0%

3. W ćwiczeniu grupowym, Pana zdaniem, należy:

a/ egzekwować od studentów ich własne rozwiązania wypracowane w czasie nauki własnej	- 11%
b/ rozwiązywać problemy taktyczne w czasie zajęć wspólnie przez wszystkich studentów	- 67%
c/ pokazywać studentom rozwiązania autorskie	- 0%
d/ nie mam zdania	- 0%

4. Czy, Pana zdaniem, w ćwiczeniu grupowym poszczególne zagadnienia szkoleniowe, należy realizować:

a/ bardziej w ujęciu czynności dowódcy, oficera sztabu, szefa rodzaju wojsk, a więc eksponować metodykę ich pracy	- 44%
b/ bardziej w ujęciu koncepcji działania i użycia wojsk, a więc eksponować poprawność rozwiązań, a nie drogę dojścia do nich	- 45%
c/ nie mam zdania	- 11%

5. Jakiego, Pana zdaniem, powinny być proporcje treści zajęć w ćwiczeniu grupowym:

- a/ treści o charakterze decyzyjnym /konceptyjnym/ - średnio 60-80% - 70%
- b/ treści o charakterze wykonawczym /sztabowym/ - średnio 50-70% - 30%
- c/ równo po 50% - 10%

6. W związku z integracją grup szkoleniowych studentów, należałoby zdaniem Pana:

- a/ częściej niż dotychczas wprowadzać do ćwiczeń grupowych elementy ćwiczeń dowódczo-sztabowych - 56%
- b/ zmniejszyć ilość ćwiczeń grupowych, a na to miejsce wprowadzić mini ćwiczenia dowódczo-sztabowe - 33%
- c/ pozostawić bez zmian - 11%

7. Czy, Pana zdaniem, tworząc zespoły sztabowe w ćwiczeniach dowódczo-sztabowych należy przydzielać studentom stanowiska służbowe zgodnie z ich specjalnościami:

- a/ tak - 89%
- b/ nie - 11%
- c/ nie mam zdania - 0%

8. W jaki sposób prowadzić ćwiczenia szkieletowe ze studentami ADN, aby nauczyć oficerów dowodzenia podległymi sztabami z zapewnieniem realizmu pola walki:

- a/ tak jak dotychczas - 0%
- b/ w terenie z faktycznym rozmieszczeniem organów dowodzenia /PD/ na odległościach wynikających z rzeczywistej sytuacji operacyjno-taktycznej - 67%
- c/ z wykorzystaniem symulacji komputerowej /bez wyjazdu w teren/ - 33%
- d/ nie mam zdania - 0%

9. Jakie są inne uwagi i propozycje dotyczące przygotowania absolwentów ADN do dowodzenia oddziałem na współczesnym polu walki:

a/ główny wysiłek procesu dydaktyczno-wychowawczego ADN WWL skierować na przygotowanie do pierwszego stanowiska służbowego, według posiadanej specjalności wojskowej, z zapewnieniem niezbędnej wiedzy z pedagogiki, psychologii, informatyki do kierowania podwładnymi;

b/ Katedra Dowodzenia powinna uczyć metod pracy dowódcy, oficerów sztabu, szefów rodzajów wojsk i służb w procesie decyzyjno-wykonawczym;

c/ Katedra Taktyki Ogólnej powinna uczyć myślenia poprzez rozwiązywanie problemów taktycznych;

d/ więcej czasu studiów należy poświęcić na przygotowanie oficerów do dowodzenia oddziałem w okresie pokoju na wozach dowodzenia i komputerach;

e/ rozwiązania autorskie prezentowane w ćwiczeniach powinny być zaniechane, bowiem przeszkadzają w myśleniu i nauczycielom i studentom ADN.

f/ wrócić do grup ogólnowojskowych i grup według specjalności - bo inaczej wysiłek zostanie zmarnowany.

X. OCENA WYNIKÓW BADAŃ:

Uzyskany materiał badawczy jest bardzo interesujący i umożliwia rozwiązanie zagadnień badawczych. Należy jednocześnie podkreślić ogromną troskę kończących studia oficerów o jakość przygotowania do zadań w jednostkach wojskowych /jedynie 11% nie miało sprecyzowanego zdania przy odpowiedziach na pytania 4 - 6 a przy pytaniu 9 - blisko 30% odważyło się pójść dalej niż krytyczna ocena i zaproponować własne rozwiązania i sugestie/.

Analiza odpowiedzi respondentów wskazuje, że przeszło połowa studentów WWL /51%/ uważa, że rola ćwiczeń taktycznych w AON powinna wzrosnąć /odp. na pyt. 1/. Aż 67% opiniujących jest zdania, że na każdym roku studiów WWL należy ograniczyć ilość ćwiczeń grupowych do dwóch:

- jedno - wprowadzające /pokazujące metodykę postępowania dowódcy w procesie dowodzenia na polu walki/;
- drugie - kompleksowe obejmujące całość problematyki, z którą na polu walki może spotkać się pz /odp. na pyt. 2/.

Zdecydowana większość⁸ jest za nauczaniem studentów w czasie zajęć grupowych, a nie za "odpytywaniem" /odp. na pyt. 3/

Przy odpowiedzi na pytanie dotyczące doboru zagadnień szkoleniowych w zajęciu grupowym, opiniujący podzielili się na dwie grupy. Pierwsza, w ilości około⁵ 45%, aprobuje nauczanie metodyki pracy dowódcy, a więc drogę dojścia do rozwiązania problemów taktycznych. Druga grupa /44%/ skłania się do preferowania koncepcji działania wojsk na polu walki /odp. na pyt. 4/.

Powyższą opinię, w pewnym sensie, potwierdza odpowiedź na pytanie piąte, gdzie aż 70% respondentów gloryfikuje nauczanie oficerów myślenia w procesie dowodzenia, gdzie treści zajęć o charakterze decyzyjnym winno być w granicach 60-80%.

Opiniujący zdecydowanie /67%/ opowiadają się za zmniejszeniem ilości ćwiczeń grupowych w ciągu roku studiów /potwierdzenie odpowiedzi na pytanie drugie/, a uzyskane rezerwy czasowe przeznaczyć na epizodyczne ćwiczenia dowódczo-sztabowe, w których każdy ze studentów wykonuje zadania zgodnie ze swoją specjalnością /89% odp. na pyt. 7/.

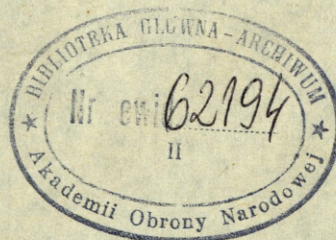
Studenci WWL są zdania /74%/, że najlepszym sposobem nauczania dowodzenia podległymi sztabami i wojskami są ćwiczenia szkieletowe w terenie, gdzie punkty dowodzenia rozmieszczone są na odległościach rzeczywistych.

Wśród propozycji dotyczących przygotowania absolwentów AON do dowodzenia oddziałem, wyczuwa się wyraźną prośbę oficerów o nauczanie dowodzenia na szczeblu oddziału, zarówno w czasie pokoju, jak i wojny oraz wyposażenia ich w niezbędną wiedzę, wspomagającą kierowanie ludźmi z zakresu psychologii, pedagogiki, itp. zgodnie z posiadaną specjalnością wojskową.

XI. WNIOSKI KOŃCOWE

1. Uzyskane wyniki badań potwierdzają wcześniejsze badania z lat 1991-1993⁶ przeprowadzone z absolwentami WWL - i dlatego wymagają uważnego spojrzenia na proces studiów w AON.

2. Mimo dużej wiarygodności, pozyskane opinie i sugestie absolwentów WWL - luty 1994 należy skonfrontować z opiniami nauczycieli akademickich w tym zakresie dla zapewnienia pełnego obiektywizmu wniosków.

Wykonano w dwóch egzemplarzach

Egz. 1-2 - Biblioteka Główna AON
Dział Wydawnictw Jawnych

Wykonał: płk ŁAZAREK J. /14-077/

Druk: K.S.